

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/aktualnosci/122551,Pozegnanie-pplk-Stanislaw-Szury-Zamorskiego.html>
2021-01-18, 04:29

Pożegnanie ppłk. Stanisława Szury „Zamorskiego”

2 grudnia 2020 r. na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie odbył się pogrzeb zmarłego w wieku stu lat Stanisława Szury „Zamorskiego”, żołnierza ZWZ-AK, więźnia niemieckich obozów koncentracyjnych, skazanego w czasach stalinowskich na śmierć.

Przed rozpoczęciem uroczystości pogrzebowej odbyła się ceremonia pośmiertnego nadania stopnia podpułkownika śp. Stanisławowi Szurze. Z rąk szefa Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w Krakowie płk. Marcina Żala awans odebrał syn.

W obrzędzie uczestniczyli przedstawiciele władz państwowych, wojska, policji, a także kombatantów i środowisk patriotycznych. W imieniu Instytutu Pamięi Narodowej, wieniec złożyli dyrektor Oddziału krakowskiego, dr hab. Filip Musiał oraz dr Maciej Korcuć, naczelnik Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa w Krakowie.

Stanisław Szuro

Stanisław Szuro urodził się 19 października 1920 r. w Krakowie. Ukończył szkołę podstawową im. Jana Kantego i Gimnazjum Nowodworskiego. Maturę zdał w 1939 r., po czym został powołany do pracy w 17. baonie Junackich Hufców Pracy stacjonującym w Augustowie.

W czasie prac nad fortyfikacjami w okolicy granicy z Prusami zastał go wybuch wojny. Junacy przetransportowani zostali do Wilna, gdzie baon rozwiązano. Stanisław Szuro przekroczył granicę litewską i został osadzony w obozie w Birsztanach. Zwolniony na przełomie października i listopada 1939 r. dotarł do Lwowa, a następnie przez „zieloną granicę” wrócił do Krakowa.

W czasie okupacji działał w ZWZ-AK pod pseudonimem „Kruk” pracując przy kolportażu, a następnie druku pism podziemnych. Ujęty przez gestapo we wrześniu 1942 r. został osadzony w obozie w Pustkowie, a w lipcu 1944 r. przewieziony do niemieckiego obozu koncentracyjnego KL Sachsenhausen. W styczniu 1945 r. na kilka tygodni trafił do KL

Bergen-Belsen, a ostatecznie do Barth, skąd udało mu się uciec podczas ewakuacji obozu.

Powrócił do Krakowa, gdzie rozpoczął studia na Uniwersytecie Jagiellońskim. Z początkiem 1946 r. został przez szkolnego kolegę Stanisława Ptaka wprowadzony do konspiracji, do oddziału Liga Walki z Bolszewizmem, podporządkowanego NOW. Działał w nim pod ps. „Zamorski”.

Został aresztowany w listopadzie 1946 r. i 3 lutego 1947 r. w trybie doraźnym skazany na karę śmierci. Na mocy amnestii orzeczoną karę złagodzano do 15 lat więzienia. Stanisław Szuro został osadzony kolejno w Rawiczu, Wronkach i Strzelcach Opolskich. W lipcu 1956 r., na fali „odwilży” został warunkowo zwolniony z więzienia.

Ukończył studia historyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim. Pracował w bursach szkolnych i akademickich oraz w szkołach, m.in. w Zespole Szkół Mechanicznych, Liceum Ogólnokształcącym Zakonu Ojców Pijarów w Krakowie oraz Niższym Seminarium Duchownym Ojców Franciszkanów w Wieliczce.

Dopiero w 1994 r. unieważniono wyrok komunistycznego sądu wydany na Stanisława Szurę w 1947 r. Po 1989 r. był aktywnym działaczem środowiska weteranów walk o niepodległość, m.in. prezesem Oddziału Krakowskiego Związku Więźniów Politycznych Okresu Stalinowskiego. W ostatnich latach związany był przede wszystkim ze Stowarzyszeniem Społeczno-Kombatantkim Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość”. Był także członkiem Rady Kombatantów i Osób Represjonowanych przy wojewodzie małopolskim. Uczestniczył w spotkaniach otwartych i zajęciach z młodzieżą, jego wspomnienia są dostępne w internecie i wykorzystywane w działaniach edukacyjnych.

W 2008 r. Stanisław Szuro został przez Prezydenta RP odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, a w 2015 r. wyróżniony przez Instytut Pamięci Narodowej tytułem Świadek Historii. W 2017 r. awansowano go na majora Wojska Polskiego. Otrzymał także m.in. medal Pro Bono Poloniae, przyznawany przez Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych oraz medal Pro Patria (2018).

Stanisław Szuro w

